

Kandi/Gradu 2019

Risto Hotulainen
OKL/Helsingin yliopisto
Risto.Hotulainen@Helsinki.fi

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

www.helsinki.fi/yliopisto 6.2.2019 1

Tutkimuskysymyksistä menetelmäkappaleisiin:

Tutkimuskysymykset tulee asettaa, niin että
vastaus selittää, kuvaa, täsmentää, korvaa aiempaa
tietoa, ennustaa tai luokittelee

Kolme ryhmää:

#1. Ei ole aiempaa tutkimusta "Mitkä ovat
maahanmuuttajataustaisten vanhempien mukaan
koulun yhteisten tilaisuuksien yhteisöllisyyttä
lisäävät tekijät?"
à tutkimusvastaus on enemmän kuvaileva kuin
selittävä

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

www.helsinki.fi/yliopisto 6.2.2019 2

Metsämuuronen "Luku 1"

#2. Jos aiempaa tutkimusta on kohtuullisesti ja vertailumateriaalia löytyy, voidaan kysyä onko ilmiöiden välillä yhteyttä: "Millainen yhteys on lasten yöunen pituudella on heidän itsetuntoonsa?"

#3a. Jos aiempaa tietoa on huomattavasti voidaan kysyä miksi mahdollinen yhteys on olemassa: "Miten yöunen pituus selittää tarkkaavaisuutta?"

#3b. Miksi opettajan arviointikäytännöt vaikuttavat oppilaiden koulumotivaatioon eri tavoin?

Tieteellinen (systemaattinen) kirjallisuuskatsaus

Perinteisen kirjallisuuskatsauksen sudenkuopat:

1. Lähteiden summittainen yhteismitallisuus
2. Lähteitä on kerätty valikoivasti (omaa ajatusta tukien)
3. Lähteiden laatu on kirjava (mielipidekirjoituksista tutkimusraportteihin)

à ei tähtää suureen lähdemäärään, vaan syvään ymmärrykseen kyseistä kapea-alaisesta ilmiöstä (ajatteluntaitojen interventiot alkuopetusikäisillä).

Tarkka tutkimusote, eli

→ Aihepiirin raja

→ Hyväksymis- ja poissulkukriteerit

→ Tarkoitus kerätä edustava joukko luotettavia tutkimuksia (mistä, miten ja kuinka kauan – miltä ajanjaksolta)

→ Ks. Kirjallisuushaun kriteerit, hyväksymis- ja hylkäämis-periaatteet

(nämä siis tulee määritellä tarkasti)

HELSINKI UNIVERSITY OF HELSINKI
HELSINGFORS UNIVERSITET

www.helsinki.fi/yliopisto

6.2.2019

5

Kuvaileva tutkimus

#1: Tutkimuksen tarkoitus on selvittää mitkä tekijät lisäävät tai estävät yhteisöllisyyden kokemuksia maahanmuuttaja...

tai

#1: Tutkimuksen tarkoitus on määritellä käsite "omaehtoinen syrjäytyminen"...

HELSINKI UNIVERSITY OF HELSINKI
HELSINGFORS UNIVERSITET

www.helsinki.fi/yliopisto

6.2.2019

6

#2: Tutkimuksen tarkoitus on vastata kysymykseen "Millainen yhteys on kodin viriketaustalla ja itsetunnolla?"

Ongelman mallintaminen

Selittävät muuttujat

Selitettävät muuttujat

Sukupuoli

Kodin
viriketausta

Tuen tarve

Motivaatio (sis.)

- Odotukset (minäkäs.)
- Tunteet
- Arvot

Koulu-
menestys

Itsetunto

H0: Ei yhteyttä kodin viriketaustan ja itsetunnon välillä

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

www.helsinki.fi/yliopisto

6.2.2019

7

Suorituksen / osaamisen (kyvyt / taidot) mittaaminen

Reaktio-

Abstrakti
ajattelu

Tarkaste-
luajat

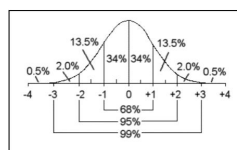
Älykkyy-
testit

Koulu-
menes-
tys

Oppiai-
neen
osaamis-
tehtävä

Suoritus-
testit

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

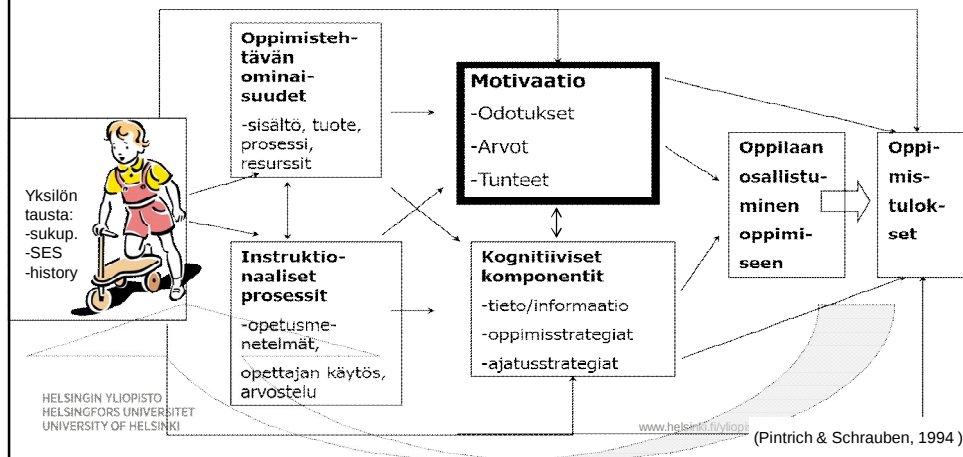

www.helsinki.fi/yliopisto

6.2.2019

8

#3. Miksi opettajan arvioinnintikäytänteet vaikuttavat oppilaiden koulumotivaatioon eri tavoin?

...kun kysymykset ovat asetettu
suunnataan katse metodologiaan
(yleinen lähestymistapa tutkia tutkimusaihetta)

Kun tutkimuksen tavoitteena on perehtyä jonkin olemassa olevan ilmiön ominaisuuksiin, tyyppeihin ja teemoihin sitä välittömästi tarkastelemalla tai siihen liittyvän aineiston avulla, tutkimus kuuluu empiirisen tutkimuksen piiriin.

Tyypittelyn, teemoittelun ja luokittelun kohteena voi olla myös teoreettinen käsite, malli tai ideologia, jolloin tutkimus voi määrittyä teoreettiseksi tutkimukseksi.

- Seuraavassa esimerkki tutkimuksen menetelmät kappaleen sisällöstä:

4 Tutkimuksen menetelmät

- Tutkimuksen lähestymistapa (tässä kohden perustellaan menetelmäkirjallisuuteen ja tutkimuksen lähtökohtiin viitaten valittu lähestymistapa/tutkimusstrategia, joka myös pääpiirteissään esitellään. Voidaan myös esitellä miksi jotain muuta vaihtoehtoa ei valittu).* ~~ä~~ metologia
- 4.1 Otanta (näyte, kohderyhmä, perusjoukko, koko, prosessi)*
- 4.2 Mittari (mittarin kehittäminen, mitkä ja millaiset kysymykset ajateltiin sopivan mihinkin vastauksiin)
- 4.3 Aineistonkeruu (luvat, analyysimenetelmän valinta, prosessi)*
- 4.4 Analyysi (millä menetelmillä tutkimuskysymyksiin vastattiin)*
- 4.5 Luotettavuus*
- *Menetelmäkirjallisuuden käyttö tulee Tutkimuksen menetelmät -alakappaleiden teossa. Tutkimuksessa tulee olla mukana tutkimuksen luotettavuuden arviointia lähdekirjallisuuteen viitaten (reabiliteetti ja validiteetti -käsitteiden ymmärtäminen ja soveltaminen omaan tutkimukseen).

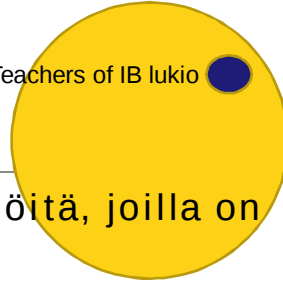
4.1 Osallistujat

- Kohderyhmä ja näyte, jota käytät yleistettäväksi kohdepopulaatiosta.
- Demografiset tiedot, kuten näytteen ikä, sukupuoli ja etnisyys..
- Näytteenottomenettelyt / kohdejoukon valinta tulee kuvata, mukaan lukien perustelut "Sampling Procedures"

4.1 Osallistujat

Teachers of IB lukio

Populaatio on ryhmä yksilöitä, joilla on sama ominaisuus.

Näyte/otanta on kohderyhmän alaryhmä, jonka tutkija aikoo tutkia, jotta voidaan tehdä yleistystä kohdepopulaatiosta.

à Näytteet/otannat ovat vain arvioita.

à Näytteen/otannan ja todellisen väestön välinen ero on

näytteenottovirhe

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

www.helsinki.fi/yltiopisto

6.2.2019 13

Common demographics:

1) Ikä, sukupuoli ja etnisyys (tarvittaessa)

Yleisnäytteeseen kuului 223 osallistujaa (168 miestä, 55 naista; KAikä = 44,55 vuotta; KH = 12,55; ikäryhmät 19 - 64 vuotta). Osallistujat jaettiin koulutuksen mukaan (23,1% luokanopettajia, 53,8% aineopettajia ja 12,1% erityisopettajia, ja muut opettajat 12%)

2)

Näytteen/otannan valintamenettely (miten ja milloin ja mikä on aikomus?)

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

www.helsinki.fi/yltiopisto

6.2.2019 14

4.2 Mittarit / materiaalit / toimenpiteet

Tähän osaan tulee sisältyä välineet, joita aiot käyttää muuttujien mittaamiseen tutkimuskysymyksissä.

- o instrumentin lähde tai kehittäjät
- o luotettavuutta koskevat tiedot (alpha)
- o tiedot siitä, miten mittari on normalisoitu
- o muu tärkeä informaatio (esim. kussakin muuttujassa olevien kysymysten lukumäärä jne).

4.3. Menettelyt/Aineistonkeruu

à Menettely-osio on tutkimuksen "How-to/Miten" -osa ja esittelee tutkimuksen suunnittelun ja sen, miten tiedot kerätään kiinnostavien kysymysten perusteella.

à LUVAT / EETTISYYS

à Tulee esittää askel askeleelta.

Nyrkkisääntö:

Toinen tutkija voi pystyä toistamaan tutkimuksen lukemalla Menettelyt-osion esittämättä kysymyksiä

Tutkimusasetelma

(yleensä alaotsikko menettelyissä)

- Tutkimussuunnittelu on todellinen rakenne tai kehys, joka osoittaa (a) ajanjakson, jona tiedot kerätään, b) kun interventio toteutetaan (tai ei) ja c) kuinka monta ryhmää olla mukana (Edmonds & Kennedy, 2010).

Example Research Designs

Quantitative	Qualitative
Correlational -Explanatory design -Predictive design	Grounded Theory -Systematic design -Emerging design
Survey -Cross-sectional design	Ethnographic -Case study design
Between-subjects -pre-and posttest design	Narrative -Narrativedesign

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

www.helsinki.fi/ylloipisto

6.2.2019

17

Miten kirjoitetaan "How-to/Miten" -osa tutkimuksesta

esimerkki

"Aluksi oppilaita pyydettiin täyttämään tutkimukseen osallistumista koskeva lomake. Ne, jotka olivat antaneet suotumuksensa osallistuivat tutkimukseen. Kyselylomakkeet jaettiin matematiikan oppitunnilla matematiikan opettajan toimesta. Matematiikan osaamisasteikko annettiin täytettäväksi kaikille opiskelijoille kunkin jakson lopussa. WRAT-III-asteikko annettiin sitten kunkin jakson alussa. Opiskelijoille annettiin niin paljon aikaa kuin oli tarpeen arvioinnin suorittamiseksi. Kussakin osiossa kului keskimäärin 25 minuuttia (KH 7 min)".

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

www.helsinki.fi/ylloipisto

6.2.2019

18

Tietojen analysointi:

- Näiden analyysien tulisi perustua tutkimukseen valittuihin tutkimuskysymyksiin ja tutkimussuunnitelmaan.

Määrittele tietojen koodausmenetelmät.

Kvantitatiivisissa tutkimuksissa myöhempien tietojen analysointiin olisi sisällyttävä yhteenveto kuvailevia tilastoja ja päteviä tilastollisia testejä. Laadullisia tutkimuksia varten on myös tarkasteltava analyysin yhteydessä noudatettavia menettelyjä.

Esimerkki 1: Kvantitatiivinen

Esimerkkiryhmistä tehtiin kuvaavia tilastollisia analyysejä, jotta saataisiin selkeä käsitys otannasta. Selitettävistä muuttujista analysoitiin keskeiset tunnusluvut (keskiarvot, mediaanit ja muut prosenttiosuudet) ja hajonnat (standardipoikkeamat). Bivariate-korrelaatioanalyysi suoritettiin stressin ja saavutuksen välisen yhteyden arvioimiseksi.

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

www.helsinki.fi/yliopisto

6.2.2019 19

Esimerkki 2: Laadullinen

<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku>

Määrittele

a) Valitsemasi

Määrittele käytettävä aineiston analyysimenetelmä,

Kerro, miten tämän analyysimenetelmän käyttö muokkaa esitettyjen kysymysten tyyppiä, tiedonkeruun muotoa, vaiheita ja tietojen analysointia ja lopullista tulosten käsittelyä.

b) Tiedonkeruu

Keskustelu osallistujista ja sivustosta mukaan lukien

- Asetus, Toimijat (jotka haastatellaan), Tapahtumat (mitä toimijat tarkkailevat tai haastattelevat), Prosessi (tapahtumien kehittyvä luonne)

- Ilmoita kerättävien tietojen tyyppi tai tyypit ja määrä (esim. havainto, haastattelut, asiakirjat, ääni- ja visuaalinen aineisto).

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

www.helsinki.fi/yliopisto

6.2.2019 20

Esimerkki 2: Laadullinen

c) Tietojen tallennus/esikäsittely/koodaus

Tässä osiossa on oltava lyhyt kuvaus ja kehys tietojenkäsittelyprotokollalle, jota käytetään vastaamaan tutkimuskysymyksiin.

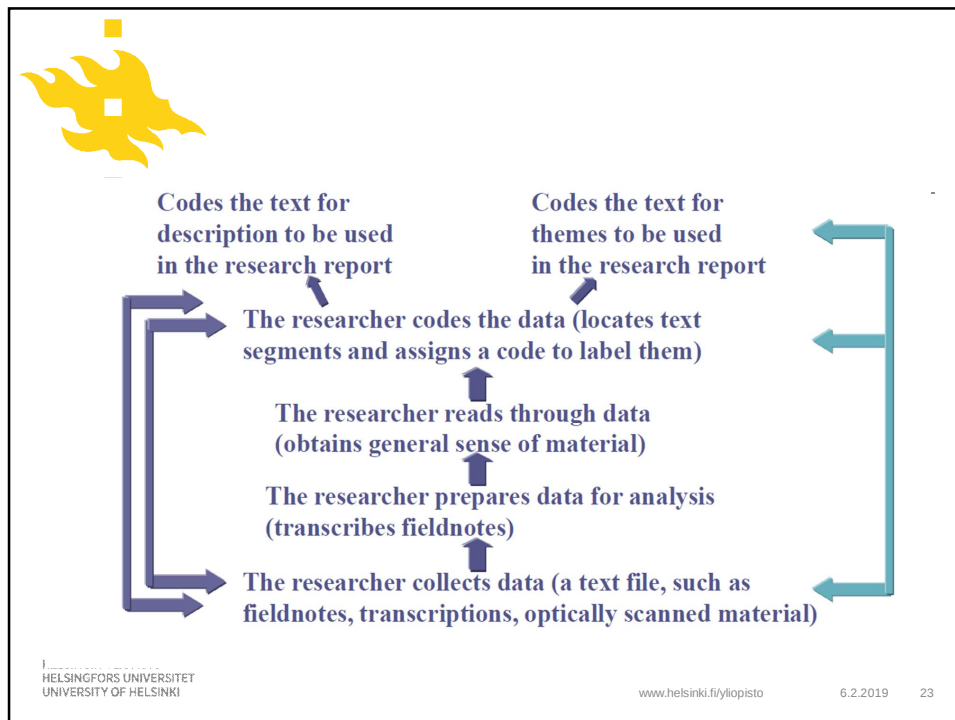

Esimerkki 2: Laadullinen

"Tulosten kuvauksessa käytettiin kolmatta persoona, koska näin päästiin lähelle realistista tilannetta.

Tulkintaa vahvistetaan osallistujien todellisten sanojen eli lainausten avulla. Haastattelujen ja havaintojen objektiiviset tiedot koodattiin peräkkäin ja ne raportoidaan objektiivisesti (mukaan lukien henkilökohtaiset lainausmerkit)".

"Jokaisen haastatellun opettajan työkokemuksen yksityiskohdat pidettiin mukana ja niistä käytettiin kulttuuristen kuvausten luokkia (esim. A4, B7,...). Lopullinen tulkintakehikko ja sen toimivuus tarkistettiin kaksoiskoodaamisella, niin että toinen tutkija antoi samaa kehikkoa käyttäen omat luokituksensa käytetystä aineistosta".

Rajoitteet

Määrälliset ja laadulliset

- A) Riittävä pääsy tiedonkeruupaikalle
 - à Ajan riittävyys tietojen keräämiseksi
 - à Pilotointi (olihan sellainen?)
 - à Aikaa tarvitaan merkittävän tietokannan perustamiseen (General_Data_Protection_Regulation)
- B) Havainnoinnoin-rooli
- C) Yhteyden rakentaminen osallistujien kanssa
- D) Lupien saaminen asiakirjojen ja audiovisuaalisten materiaalien käyttöön
- E) Eettiset kysymykset
 - Osallistujien nimettömyys ja halu
 - Vain siihen käyttötarkoitukseen mihin pyydetty

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

www.helsinki.fi/yliopisto

6.2.2019 24

Laadullisen tutkimuksen tiedonhankintastrategiat

Yleisimpiä ovat:

1) Tapaustutkimus

- Tapahtuman/toiminnan monipuolinen tarkastelu tietyssä ympäristössä
- Yleensä tapaus on muista erottuva (+, -) ja sen syvällinen ymmärtäminen (miksi x toimii, miksi x tapahtuu...)
- ”Narkolepsiaa sairastavan nuoren ammatinvalinta”

2) Fenomenologinen tutkimus

- Ilmiöt ja niiden tulkitseminen. ”Yleisesti kuvaten husserlilaista fenomenologiaa voisi sanoa, että se on filosofian tutkimussuuntaus, joka pyrkii tutkimaan tietoisuuden rakenteita havaintokokemuksessa”.
- Kohdealueita ”tietoisuus, minuus, ja kokemus”
- Tutkimuksen kulku:
 - 1. Tutustutaan tutkimusaineistoon
 - 2. Tutkimusaineisto jaetaan merkitysyksiköihin
 - 3. Merkitysyksiköt muunnetaan tutkijan yleiselle kielelle
 - 4. Muodostetaan merkitysverkosto
 - 5. Muodostetaan yleinen merkitysrakenne

2,5) Hermeneutiikka

- Oppi merkitysten tulkinnasta (hermeneuttinen kehä)

3. Etnografinen tutkimus

Osallistuva havainnointi → miksi yhteisö toimii, niin
kuin se toimii

Luokan toimintaa / Opettajahuoneen ihmissuhteet
Tutkija tarkkailee tilanteita (videoi, haastattelee,
keskustelee), on / elää mukana.

(harvemmin käytetty tutkimusstrategia)

4. Grounded theory

→ teoria muodostuu aineiston kautta → tarve
teorialle

→ ääripää, jossa lähdetään aineiston koodauksesta
liikkeelle ja päädytään teoriaan

5. Fenomenografinen tutkimus

Ilmiön kuvaaminen tai siitä kirjoittaminen. Ilmiöiden
rakentuminen ihmisen tietoisuudessa.

→ Käsitteet samasta ilmiöstä voivat olla hyvinkin
erilaisia riipuen iästä, koulustaustasta, kokemuksista
ja sukupuolesta (käsitteet myös muuttavat
merkityksiä ajassa liikuttaessa).

→ Klassiset tutkimukset (Marton, -70 – luku).

Jokaisella kontekstilla ja tilanteella on oma relevanssi-rakenteensa, joka laittaa tietyt asiat etualalle ja toiset taka-alalle. Toisaalta siihen miten tilanne nähdään ja tulkitaan, vaikuttavat aikaisemmat kokemukset maailmasta. Martonin (1994) mukaan fenomenografian tutkimuskohteena on tutkia niitä erilaisia tapoja, joilla olemme tietoisia tietystä ilmiöstä tai tilanteesta.

1. Tutkija kiinnittää huomion asiaan / käsitteeseen
2. Tutkija perehtyy asiaan tai käsitteeseen teoreettisesti (jäsentää alustavat näkökohdat)
3. Tutkija haastattelee henkilöitä, jotka ilmaiset erilaisia käsityksiä
4. Tutkija luokittelee käsitykset niiden merkitysten perusteella

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

www.helsinki.fi/yliopisto

6.2.2019 29

Fenomenografialla ei varsinaisesti ole omaa laadullisen aineiston keräysmetodia.

Fenomenografiassa käytetään paljon yksilöllisiä teemahaastatteluja (tai avoimia haastatteluja), mutta muunkinlaisia menetelmiä käytetään (observointia, koe-asetelmia, tekstien keräystä, analyysia, puolistrukturoitu haastattelu lomake, narratiivien keräämistä ym.). Tutkimuksessa voidaan käyttää apuna määrällisiäkin menetelmiä, mutta ehkä fenomenografialle luontevin aineiston keruumenetelmä on teemahaastattelu

<http://users.utu.fi/rakahu/fenomenografia2011.pdf>

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

www.helsinki.fi/yliopisto

6.2.2019 30

6. Toimintatutkimus (Action research)

Todellisessa maailmassa tehtävä pienimuotoinen interventio/kokeilu ja kyseisen intervention/kokeilun kuvaus.

à kohteena käytännön ongelman ratkaiseminen (sosiaaliset ongelmat/kehittäminen) tekemällä toisin.

à tilanteeseen sidottua

à yhteistyötä vaativaa

à osallistuvaa

à itseään tarkkailevaa

Suorittajana yhdestä henkilöstä koko organisaatioon

7. Diskurssianalyysi

Tutkii tekstiä ja puhetta tai kielen käyttöä erilaisista näkökulmista (kohteena tekstien, puheen keskustelujen maailmat).

à Mitä kerrotaan ja Miten kerrotaan?

Sidoksissa aikaan ja paikkaan. Sanoilla eri merkitys, eri ihmisille, eri tilanteissa.

Analyysissa korostuu "kuka äänessä" (persoona), "hierarkia" mihin vedotaan, "näkökulma", ...

- Esimerkkinä litteroidusta tekstistä esitellään osia "erään" verkkokurssin vetäjän haastattelusta. Tutkimusongelmana oli selvittää opettajan motivaatiota (muuta vaihtoehtoja: opettaminen, aineistot, palaute, kurssin sisältö) ja tavoitteena parantaa verkko-opetusta.

1	... enkä mä edes kysynyt mitä mä saan palkkaa kun tulin tänne. Oikeestaan, mun piti saada jostain rahaa...
2	... musta mulla on kyllä riittävästi kokemusta ja mä oon tsekannu, että meidän nää meidän koneet on riittävän hyvässä kunnossa tähän hommaan...
3	.. töissä työkavereiden kanssa menee ihan hyvin, vaikka en mä niin paljon niiden kanssa seurustelekaan, teen omat hommat ja lähen pois...
4	mulle verkkokurssiohjaustutkinnon, tai mikä se ny on, suorittaminen on todella tärkeätä. Mä oon just aloittamassa suunnitteluu...
5	... ehkä pystyn hyvin soveltamaan jotain näissä opinnoista myös työssäni...tätä kurssia omissa opinnoissa ...
6	Meidän opetustiimi on todella rento, hommat hoituu.. . semmoset sisäiset extrahommat jaetaan yhteisesti.
7	Osaan mielestäni verkko-opiskelun keskeiset sisällöt, mut aina sitä oppii itsekkin lisää
8	...ehkä ois hyvä jos näistä tunneista sais rakennettua jotain mielekästä jatkumoa, jotta näille (tunneille) kannattaa tulla...
9	...kun mulla on se pätevyys, mä rupeen ehkä vähän kattelemaan laajemmin työmarkkinoita.

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

Purettu aineisto: Kurssin laadullinen parantaminen ja opettajan motivaatio

33

Aineistoa voidaan analysoida teorian pohjalta (deduktiivisesti = kysymykset ovat johdettu teoriasta), tässä tapauksessa Herzbergin motivaatio –teoriasta (vrt. Deci sisäinen – ulkoinen motivaatio)

		Hertzbergin teoria
1	... enkä mä edes kysynyt mitä mä saan palkkaa kun tulin tänne. Oikeestaan, mun piti saada jostain rahaa...	Välttämättömyystekijä
2	... musta mulla on kyllä riittävästi kokemusta ja mä oon tsekannu, että meidän koneet on hyvässä kunnossa...	Välttämättömyystekijä
3	.. töissä työkavereiden kanssa menee ihan hyvin, vaikka en mä niin paljon niiden kanssa seurustelekaan, teen omat hommat ja lähen pois...	Välttämättömyystekijä
4	mulle verkkokurssiohjaustutkinnon, tai mikä se ny on, suorittaminen on todella tärkeätä jatkon kannalta. Mä oon just aloittamassa suunnitteluu...	Motivoiva tekijä
5	... ehkä pystyn hyvin soveltamaan jotain näissä opinnoista myös työssäni...tätä kurssia omissa opinnoissa ...	Motivoiva tekijä
6	Meidän tiimi on todella joustava, hommat hoituu.. . semmoset sisäiset extrahommat jaetaan yhteisesti.	Välttämättömyystekijä (?)
7	Osaan mielestäni verkko-opettamisen keskeiset sisällöt, mut aina sitä voi oppii itsekkin lisää	Motivoiva tekijä
8	...ehkä ois hyvä jos näistä tunneista sais rakennettua jotain mielekästä jatkumoa, jotta näille (tunneille) kannattaa tulla...	Motivoiva tekijä
9	...kun mulla on se pätevyys, mä rupeen ehkä vähän kattelemaan laajemmin työmarkkinoita...	Motivoiva tekijä

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

www.helsinki.fi/yliopisto

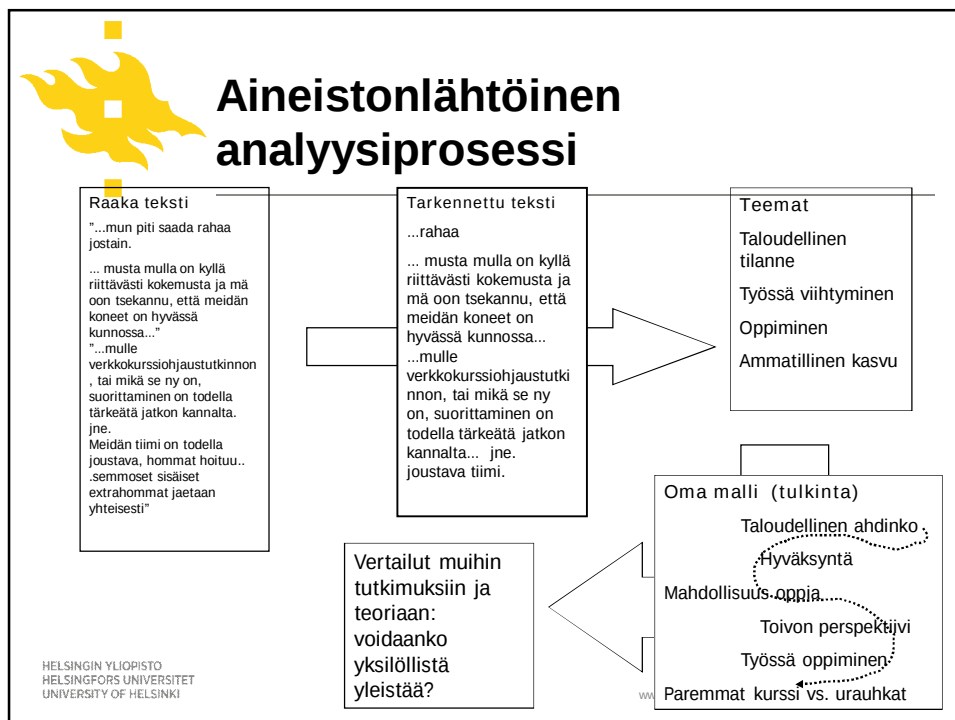
34

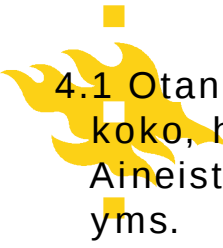
tai aineistopohjaisesti teemahaastattelussa nousseiden teemojen mukaisesti

		Induktiivinen jäsentely
1	... enkä mä edes kysynyt mitä mä saan palkkaa kun tulin tänne. Oikeestaan, mun piti saada jostain rahaa...	Palkka
2	... musta mulla on kyllä riittävästi kokemusta ja mä oon tsekannu, että meidän koneet on hyvässä kunnossa...	Kompetenssi Työvälineet
3	.. töissä työkavereiden kanssa menee ihan hyvin, vaikka en mä niin paljon niiden kanssa seurustelekaan, teen omat hommat ja lähdän pois...	Työkaverit Itsenäisyys
4	mulle verkkokurssiohjaustutkinnon, tai mikä se ny on, suorittaminen on todella tärkeätä jatkon kannalta. Mä oon just aloittamassa suunnittelua...	Kouluttautuminen
5	... ehkä pystyn hyvin soveltamaan jotain näissä opinnoista myös työssäni...tätä kurssia omilla opinnoissa ...	Oppiminen
6	Meidän tiimi on todella joustava, hommat hoituu.. .semmoset sisäiset extrahommat jaetaan yhteisesti.	Tiimityöskentely
7	Osaan mielestäni verkko-opettamisen keskeiset sisällöt, mut aina sitä voi oppii itsekin lisää	Oppiminen
8	...ehkä ois hyvä jos näistä tunneista sais rakennettua jotain mielekästä jatkumoa, jotta näille (tunneille) kannattaa tulla...	Oppiminen
9	kun mulla on se pätevyys, mä rupeen ehkä vähän kattailemaan laajemmin työmarkkinoita	Kouluttautuminen / urakehitys / välivaihe

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

35

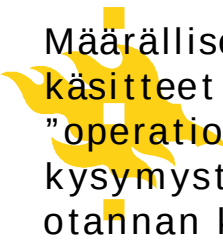
4.1 Otanta (kohderyhmä, perusjoukko, koko, harkinnavarainen, ...prosessi)*
Aineiston koko (ka, kh), sukupuolijakauma yms.

Laadullisessa tutkimuksessa käytetään yleensä harkinnanvaraista otantaa $\hat{a}$ tutkitaan perusteellisesti, jolloin tärkeää on aineiston laatu. Aineiston koolla on silti myös merkitystä, aineiston tulisi olla kattava suhteessa siihen, millaista analyysia ja tulkintaa siitä aiotaan tehdä. Aineisto pyritään valitsemaan tarkoituksenmukaisesti ja teoreettisesti perustellen.

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

www.helsinki.fi/yliopisto

6.2.2019 37

Määrällisessä tutkimuksessa käytettävät käsitteet (itsetunto, lahjakkuus) "operationalisoidaan" usein useiden kysymysten avulla (latentti piirre esille) $\hat{a}$ otannan koko perustuu määrällisten menetelmien käytön mahdollisuuksiin.

Kvalitatiivisessa tutkimuksessa käsitteellistäminen on yhtä tärkeää, mutta saatavuus ei ole yhtä suuri ongelma, koska perusjoukko voidaan erottaa käsitteellisenä konstruktiona, josta valitaan joillakin kriteereillä edustavia tapauksia. Tyypillisempi ongelma on tiedon syvyys ja laajuus. Eli miten itse tiedon hankinnassa onnistutaan.

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

www.helsinki.fi/yliopisto

6.2.2019 38

Strategia	Tutkimus kysymys/ kohde	Osallistujat/ informantit	Otoskoko (riippuu saturaatiosta)	Aineiston keruun menetelmät
Fenomenografia	Mitä merkitsee koulun ilmapiiri tai eetos?	Työntekijät ja oppilaat; Fenomenologinen kirjallisuus; Taide, runous; muut kuvaukset	Noin kuusi osallistujaa	Syvällinen keskustelu
Etnografia	Miten koulun ilmapiiri tai eetos ilmenevät jo- kapäiväisessä koulunkäynnissä?	Opettajat ja oppilaat; Muu henkilökunta;	n. 30–50 haastattelua	Haastattelu; Osallistuva havaianointi; Muut tiedot (kuten koulun tilastot)
Grounded Theory	Koulun eetos: Yhteyttä yli rajojen	Opettajat ja oppilaat; Omaiset	n. 30–50	Syvähaastattelut tarkkaan
Etnotiede	Mitkä ovat erilaiset ilmapiiristä kehittyvät persoonat?	Ne, jotka päivittäin tarkkailevat tilannetta: Rehtori, opettajat, eri ammattiryhmät, opiskelijat yms.	n. 30–50	Haastattelut; selvittämällä per- soonien yhtäläisyyksiä ja ero- vuuksia.
Kvalitatiivinen etologia	Millaista on viestintä käyt- täytymineen koulun johdon ja opettajien sekä toisaalta opetta- jien ja oppilaiden välillä?	Koulun johto, opettajat ja opiskelijat	100 – 200 kpl viestintä- kontak- tiyksikköä	Valokuvauk- set; video; Koodaus

Suuntaa-antava esimerkki aineiston koosta

Usein laadullisessa tutkimuksessa ihmi- siltä kerätyt esseet, avoimet vastaukset, alkavat melko nopeasti ns. kyllääntyä eli

ne alkavat toistaa samoja teemoja- / aihepiirejä..., löy- detään saturaatiopiste.

Esim. Miten peruskoulua tulisi kehittää entistä paremmaksi? (opettajat, rehtorit...)

Aineisto kannattaa silti käydä läpi ja esim. merkitä kuinka paljon tiettyä teemaa- / aihetta aineistossa käsiteltiin (kvantifiointi).

www.helsinki.fi/ylilopisto 6.2.2019 39

4.2 Mittari(t): (mittarin kehittäminen, mitkä ja millaiset kysymykset ajateltiin sopivan mihinkin vastauksiin, teemahaastattelurungon rakentuminen)

4.2.1 Intervention kuvaus / harjoitusohjelman kuvaus

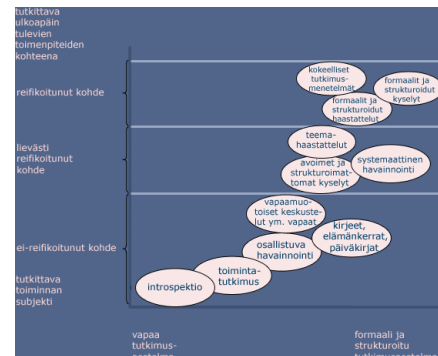
4.3 Aineistonkeruu (luvat, analyysimenetelmän valinta, prosessi)*

Laadullisessa tutkimuksessa **ei haittaa** kuvata keruupaikkaa ja -prosessia "hajutarkasti" à konteksti kuvaus ja analyysiä varten oltava herkkä "intentiolle/tarkoituksille" ja tiedonkeruuprosessin vaikutuksista aineistokeruulle

HELSINGIN YLIOPISTO
Helsinki University
www.helsinki.fi/ylilopisto 6.2.2019 40

Aineistonkeruumenetelmä seuraa johdonmukaisesti tutkimusongelman/ongelmien tai tehtävän/tehtävien määrittelyä ja tutkimusmenetelmän ehtoja ja luo mahdollisuudet aineiston analyysimenetelmän valinnalle ja päinvastoin. Aineiston analyysi on mahdollista ainoastaan, jos aineisto on kerätty sisällöltään ja muodoltaan niin, että se mahdollistaa analyysin.

Aineiston keruumenetodien ryhmittely voidaan tehdä sen mukaan, miten tiukasti tiedonkeruu on strukturoitua ja miten tutkittava todellisuus on käsitetty. Kysymys on ensinnäkin siitä, miten paljon tutkittavaa kohdetta voidaan käsitellä ja muokata toimenpiteitä varten, eli ns. reifikaation esineellistämisen asteesta.

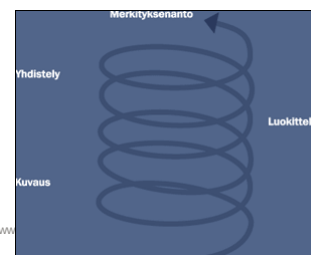
4.4 Analyysi (mitä aineistolle tehtiin, millä menetelmillä tutkimuskysymyksiin vastattiin)*

Aineiston analyysimenetelmien kattava jaottelu on hankalaa, koska ne kehittyvät tällä hetkellä voimakkaasti. Saman "tutkimusmenetelmäperheen" sisältä löytyy hyvinkin erilaisia analyysimenetelmiä edellyttäviä vaihtoehtoja. Toisaalta yhden menetelmäperheen jäsenen analyysissa voi soveltaa erilaisia analyysimenetelmiä.

Ks. metodix

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

www

Kvalitatiivinen analyysi alkaa aineiston lukemisella ja reflektiolla.

à litteroitu aineisto, sitä on luettava pidemmän aikaa, jolloin aineisto hahmottuu lukijalle.

Kaikki vastausten ulottuvuudet on otettava huomioon. Tavoitteena on ymmärtää aineiston todellinen sisältö.

Haastattelun konkreettista sisältöä ei abstrahoida, vaan kuvailuluokittelut sidotaan haastattelun aitoon sisältöön eli niille annetaan niiden todellisuutta vastaavia nimiä.

Luokittelutyypit nousevat aineistosta, eikä tutkija pakota niitä lokeroihin. Luokittelun voi löytää myös rivien välistä, siitä mitä on vastauksen takana ja miten vastaaja on asian järkeily. (METODIX –sivusto ks. uusi ja vanha versio)

http://www.metodix.com/fi/sisallys/01_menetelmat/gfx/gfx_tutkimusprosessi2/gfx_tutkimusprosessi4_400/taulukko02.gif

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINKI
UNIVERSITY OF HELSINKI
MATEKOINEN LUOKITTELUVÄLINE

www.helsinki.fi/yllopiisto

6.2.2019 43